

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін і доповнень до Господарського кодексу України щодо статусу дочірніх підприємств (реєстр. № 6223 від 22 березня 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 16 листопада 2017 року (протокол № 65) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін і доповнень до Господарського кодексу України щодо статусу дочірніх підприємств (реєстр. № 6223 від 22 березня 2017 року), поданий народним депутатом України Бубликом Ю.В. (далі – Законопроект).

Згідно із пояснювальною запискою Законопроект розроблено з метою удосконалення правового статусу дочірніх підприємств. Основним завданням є більш ретельне врегулювання на законодавчому рівні правовідносин контролюючого підприємства, з одного боку, і дочірнього підприємства і учасників господарських відносин з ним, з іншого, для забезпечення збалансованого врахування їх інтересів в процесі діяльності дочірнього підприємства. Це можливо забезпечити за допомогою поділу дочірніх підприємств на види та відповідної диференціації їх правового статусу у низці важливих аспектів – порядку управління, правового режиму майна, відповідальності та деяких інших.

Для досягнення зазначеної мети пропонується доповнити Господарський кодекс України новою главою, присвячену дочірнім підприємствам, а також внести деякі зміни і доповнення до статті 126 Господарського кодексу України.

Прийняття вказаного Законопроекту, за твердженням автора, позитивно вплине на стан господарських відносин контролюючих та дочірніх підприємств, посприє забезпеченню свободи підприємницької діяльності та збалансованому врахуванню приватних і публічних інтересів, слугуватиме підвищенню ефективності господарської діяльності дочірніх підприємств та економіки України в цілому.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з наступного.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Основний Закон України закріпив за кожним право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності (частина перша статті 41 Конституції України).

Конституційний Суд України неодноразово у своїх рішеннях зазначав, що в основі правового режиму власності є конституційні положення, конкретизовані в законах, які можуть містити й певні особливості щодо врегулювання тих чи інших форм власності (Рішення Конституційного Суду України від 10 червня 2003 року № 11-рп/2003, від 20 червня 2007 року № 5-рп/2007, від 16 жовтня 2008 року № 24-рп/2008).

Згідно з частиною першою статті 42, частиною четвертою статті 13 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання.

Конституційний Суд України в Рішенні від 24 грудня 2004 року № 22-рп/2004 вказав, що забезпечення прав і свобод потребує, зокрема, законодавчого закріплення механізмів (процедур), які створюють реальні можливості для здійснення кожним громадянином прав і свобод (абзац четвертий підпункту 3.2 пункту 3 мотивувальної частини).

Відповідно до пунктів 7, 8 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються правовий режим власності, правові засади і гарантії підприємництва.

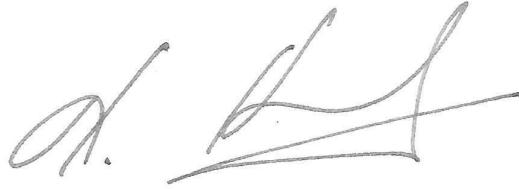
Через законодавче регулювання правовідносин власності і підприємництва держава виконує конституційні обов'язки щодо відповідальності перед людиною за свою діяльність, забезпечення захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання та захисту конкуренції у підприємницькій діяльності (абзац третій підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 5 лютого 2013 року № 1-рп/2013).

У Рішенні від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі положення (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини).

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін і доповнень до Господарського кодексу України щодо статусу дочірніх підприємств (реєстр. № 6223 від 22 березня 2017 року), поданий народним депутатом України Бубликом Ю.В., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name R.P. Knyazevich.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ